

κτως προβάλλονται δικονομικές ακυρότητες της αναγκαστικής εκτελέσεως, που μόνο με ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ και μέσα στις προθεσμίες του άρθρου 934 του ίδιου κώδικα θα μπορούσαν να προβληθούν. Εξάλλου, προδήλως απορριπτέα είναι η αγωγή που ασκείται από τον καθού η εκτέλεση, στηριγμένη όμως στο άρθρο 1020 ΚΠολΔ, το οποίο αναφέρεται σε αγωγή τρίτου. Τέλος φανερά αβάσιμη και συνακόλουθα διαγραπτέα είναι η αγωγή που διώκει την αναγνώριση ή διεκδίκηση κυριότητας του καθού στο πλειστηριασθέν ακίνητο μετά το ενενηκούθμερο από τη μεταγραφή της απρόσβλητης περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως, με το επιχείρημα ότι αυτή είναι άκυρη.

ΜονΠρωτΑθ 5077/2000

(Δικαστής: Ευαγγελία Μοσχονά)

Κατά τη διάταξη του άρθρου 220 παρ. 2 ΚΠολΔ αν οι αγωγές και ανακοπές που εγγράφηκαν στα βιβλία διεκδικήσεων είναι φανερά αβάσιμες διατάσσεται η διαγραφή τους κατά τη διαδικασία των άρθρων 740 επ. ΚΠολΔ. Εξάλλου κατά τη διάταξη του άρθρου 1020 ΚΠολΔ αγωγή διεκδίκησης του πράγματος που πλειστηριάστηκε πρέπει να ασκηθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία για τα κινητά ενός έτους από τότε που παραδόθηκαν στον υπερθεματιστή και για τα ακίνητα πέντε ετών από τότε που μεταγράφηκε η περιληψη της κατακυρωτικής έκθεσης. Η αγωγή αυτή αποτελεί μέσο προστασίας του τρίτου, ο οποίος αξιώνει δικαιώματα επί του αντικειμένου της εκτέλεσης, εξαρτάται από το στάδιο της εκτέλεσης που βρίσκεται αυτή κατά το χρόνο άσκησης του με την παροχή έννομης προστασίας στον τρίτο. Έτσι στη διάρκεια της εκτέλεσης, δηλαδή πριν από την περάτωσή της, η οποία επέρχεται με την μετά την κατακύρωση εγκατάσταση του υπερθεματιστή στο πράγμα που πλειστηριάστηκε, η προστασία του τρίτο επιτυγχάνει είτε με την οριζόμενη στο άρθρο 939 ΚΠολΔ ανακοπή τρίτου, με την οποία βάσει του δικαιώματος του τρίτου επιδιώκεται η ακύρωση της εκτέλεσης, είτε με την κατά το κοινό δίκαιο αγωγή, με την οποία όμως δεν επιτυγχάνεται η ακύρωση της επισπευδόμενης εκτέλεσης. Μετά όμως την εγκατάσταση του υπερθεματιστή δεν ασκείται η του άρθρου 936 ΚΠολΔ ανακοπή, αλλά η κατά το ουσιαστικό δίκαιο διεκδικητική αγωγή του πλειστηριασθέντος και κατακυρωθέντος πράγματος, οπότε εφαρμογή έχει η του άρθρου 1020 διάταξη (βλ. *B. Βαθροκοκούλη*, Ερμ ΚΠολΔ κάτω από το άρθρο 1020). Εξάλλου από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 933 παρ. 1, 2 και 934 παρ. 1 ΚΠολΔ προκύπτει ότι μετά τη μεταγραφή της περιληψης της κατακυρωτικής έκθεσης, αν πρόκειται για ακίνητα, η ανακοπή εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του που έχει έννομο συμφέρον η

δεκτά, αλλά και νομικά βάσιμα, τότε παρά την αντίθετη εντύπωση που αφήνει η διατύπωση του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 309 ΚΠολΔ, “δεν δύναται το δικαστήριον να αντιπαρέλθῃ σιγή την περί ανακλήσεως πρότασιν, άλλως δημιουργείται λόγος αναιρέσεως κατ’ άρθρ. 559 αρ. 8 ΚΠολΔ³”.

2. Εξάλλου θεωρία και νομολογία έχουν σε τελείως εξαιρετικές περιπτώσεις δεχθεί, ότι μπορεί να ζητηθεί ανάκληση μη οριστικής αποφάσεως και με αυτοτελή αίτηση ανεξάρτητα από την ύπαρξη στάσεως της δίκης⁴, πράγμα που επιβεβαιώνει ότι η αίτηση ανακλήσεως είναι ένδικο βοήθημα, το οποίο όμως μόνο κατ’ εξαίρεση ασκείται αυτοτελώς, ενώ συνήθως σωρεύεται αναγκαστικά στην αλήση προς συζήτηση ή στις προτάσεις (όχι βέβαια οι προτάσεις ούτε η αλήση, αλλά η σωρευόμενη σ’ αυτές ανακλητική αίτηση είναι και σ’ αυτή την περίπτωση το ασκούμενο ένδικο βοήθημα).

3. Η δικονομία πάντως γνωρίζει την αλήση προς συζήτηση μόνο ως μέσο για τη συνέχιση μιας εκκρεμούς διαδικασίας από τη μία στάση της δίκης στην άλλη και όχι για τη δημιουργία στάσεως δίκης με αποκλειστικό σκοπό την ανάκληση μη οριστικής αποφάσεως. Η στάση πρέπει να δημιουργείται με άλλη αιτία, λόγος δηλαδή της αλήσεως πρέπει να είναι κάτι άλλο (βλ. τα άρθρα 226 § 4 εδ. β' και δ' και 307 και ακόμη τα άρθρα 645 § 1, 581, 46 και 264 ΚΠολΔ), που παρέχει απλώς την αφορμή, με σώρευση σχετικού αιτήματος στην αλήση ή στις προτάσεις, να ζητηθεί και ανάκληση κάποιας μη οριστικής αποφάσεως⁵.

K. Παναγόπουλος

ΚΠολΔ 220, 933, 1020

*Διαγραφή προδήλως απαράδεκτης ή αβάσιμης αγωγής από τα βιβλία διεκδικήσεων
Είναι διαγραπτέα από τα βιβλία διεκδικήσεων η αγωγή με την οποία απαραδέ-*

3. *K. Μπέης*, Η έννοια, λειτουργία και φύσις της δικαστικής αποφάσεως 1972 σελ. 74. Αντίθετα *Σινανιώτης*, ΕρμΚΠολΔ 309 II σελ. 65-66.

4. Βλ. ΕφΑθ 1350/1987 Δ 18, 320. ΜΠρΤρικ 26/1971 ΣυλΝ 2, 34. *K. Μπέης*, ΠολΔ 309 σελ. 1279 § 9. *Σταματόπουλος*, Δ 18, 323 και Δ 16, 526-527 § 2 ιδίως 2.3.

5. ΕφΠειρ 100/1982 Δ 13, 268. Πρβλ. και *Rámmo* (Glasson), IV § 734α σελ. 25: «παρέχει εις τον δικαστήν την εξουσίαν της ανακλήσεως των μη οριστικών αποφάσεών του εφ' όσον η υπόθεσις εισάγεται κανονικώς ... προς περαιτέρω συζήτησιν, χωρίς όμως να αναγνωρίζη εις τους διαδίκους την ευχέρειαν όπως δι' αυτοτελούς αιτήσεως και ανεξαρτήτως άλλου νομίμου λόγου εισαγωγής της υποθέσεως προς συζήτησιν ζητώσι την ανάκλησιν των οηθεισών αποφάσεων. Επίσης *K. Παναγόπουλο*, π. (στη σημ. 2) σελ. 116 σημ. 368.

οποία αφορά την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης της εκτέλεσης (δηλαδή την έκθεση πλειστηριασμού και κατακύρωσης) ασκείται στο ειρηνοδικείο, αν ο εκτέλεστος τίτλος στον οποίο βασίζεται η εκτέλεση είναι απόφαση του ειρηνοδικείου και στο μονομελές πρωτοδικείο σε κάθε άλλη περίπτωση στην περιφέρεια του τόπου της εκτέλεσης μέσα σε προθεσμία ενενήντα ημερών από τη μεταγραφή.

Στην προκειμένη περίπτωση με την κρινόμενη αίτησή τους, η οποία κηρύχθηκε κατεπείγουσα με την υπ' αριθμ. 48/2000 πράξη του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διοίκησης του πρωτοδικείου, οι αιτούντες εκθέτουν ότι δυνάμει της υπ' αριθμ. 19606/1998 περίληψης κατακυρωτικής εκθέσεως του συμβολαιογράφου Αθηνών Π.Α., η οποία μεταγράφηκε νόμιμα στις 23.1.1998 στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Κερατέας, περιήλθε στην κυριότητα των αιτούντων κατά ποσοστό 1/2 εξ αδιαιρέτου σε καθένα η λεπτομερώς περιγραφόμενη στην αίτηση κάθετη ιδιοκτησία που βρίσκεται στη θέση Κ. της κτηματικής περιφέρειας της κοινότητας Κ., εκτάσεως 3.724,10 τ.μ. μετά των επ' αυτής κτιμάτων (δύο ημιτελών οικοδομών και μιας αποπερατωμένης τριώροφης, διώροφη με υπόγειο, οικοδομής) που ανήκε στην κυριότητα της πρώτης καθής η αίτηση (καθής η εκτέλεση-οφειλέτριας). Ότι με την υπ' αριθμ. 1092/18.3.1999 πράξη συστάσεως καθέτων ιδιοκτησιών του συμβολαιογράφου Κρωπίας Σ.Π., που μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Κερατέας, οι αιτούντες επί του ως άνω ακινήτου συνέστησαν τις λεπτομερώς στην αίτηση τρεις κάθετες ιδιοκτησίες με τους περιβάλλοντες καθεμία χωριστά κατ' αποκλειστική χρήση χώρους. Στη συνέχεια μεταβίβασαν λόγω πωλήσεως τις δύο από τις παραπάνω κάθετες ιδιοκτησίες στους καθών η αίτηση (την πρώτη στους δεύτερο και τρίτο εκ των καθών και τη δεύτερη στους τέταρτο και πέμπτο). Ότι στις 15.7.1999 αποβλήθηκε βίαια η πρώτη των καθών από το πλειστηριασθέν ακίνητό της και εγκαταστάθηκαν σ' αυτό οι αιτούντες. Ότι η καθής άσκησε στο πολυμελές πρωτοδικείο Αθηνών την από 14.3.2000 διεκδικητική αγωγή του άρθρου 1020 ΚΠολΔ, εναντίον των αιτούντων και των καθών (δεύτερης μέχρι πέμπτης των καθών) με την οποία, αφού ρητώς συνομολογεί ότι δεν άσκησε την εκ του άρθρου 933 ΚΠολΔ ανακοπή ξητεί για τους αναφερόμενους σ' αυτή λόγους, να αναγνωρισθεί η ακυρότητα των πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης και συγκεκριμένα των υπ' αριθμ. 878/1997 και 879/1997 εκθέσεων αναγκαστικής κατασχέσεως του δικαστικού επιμελητού στο πρωτοδικείο Αθηνών N.N. της υπ' αριθμ. 19299/1997 εκθέσεως αναγκαστικού πλειστηριασμού του συμβολαιογράφου Αθηνών B.A. της υπ' αριθμ. 19.606/1998 περίληψης κατακυρωτικής εκθέσεως του αυτού ως άνω συμβολαιογράφου που έχει μεταγραφεί στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Κερατέας στον τόμο 399 και αριθμό 351, της υπ' αριθμ. 1092/1999 πράξεως συστάσεως καθέτων ιδιοκτησιών του συμβολαιογράφου

Κρωπίας Σ.Π. και των υπ' αριθμ. 12574/1999 και 12575/1999 συμβολαίων της συμβολαιογράφου Β.Π. που έχουν μεταγραφεί νόμιμα, να αναγνωρισθεί η κυριότητα αυτής επί του περιγραφομένου ως άνω ακινήτου και να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να της το αποδώσουν. Ότι η παραπάνω αγωγή είναι απαράδεκτη γιατί ασκήθηκε από την πρώτη των καθών, η οποία δε νομιμοποιείται ενεργητικά για την άσκησή της. Κατ' ακολουθία των παραπάνω ξητούν να διαγραφεί από τα βιβλία διεκδικήσεων του Υποθηκοφυλακείου Κερατέας η παραπάνω από 12.4.2000 (αριθμ. εκθ. καταθ. 29956/2400/2000) διεκδικητική αγωγή του άρθρου 1020 ΚΠολΔ, που είχε ασκήσει εναντίον τους και των ομοδίκων τους (πρώτη έως πέμπτη των καθών η αίτηση), η οποία είχε εγγραφεί στον τόμο Ω με αριθμό 98.

Η αίτηση αρμοδίως εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον αυτού του δικαστηρίου κατά την προκειμένη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (άρθρ. 739 επ. ΚΠολΔ) και είναι νόμιμη, στηριζόμενη στη διάταξη του άρθρου 220 παρ. 2 ΚΠολΔ, πρέπει επομένως να ερευνηθεί περαιτέρω αν είναι και ουσιαστικά βάσιμη, σαν να ήταν παρόντες οι πρώτη και ο έκτος των καθών η αίτηση (άρθρ. 754 παρ. 2 ΚΠολΔ), οι οποίοι αν και κλητεύθηκαν νομότυπα και εμπρόθεσμα δεν εμφανίστηκαν κατά την παραπάνω δικάσιμο (βλ. προσκ. υπ' αριθμ. 9882Γ/22.5.2000 και 9740Γ/30.5.2000 εκθέσεις επίδοσης του δικαστικού επιμελητού στο Πρωτοδικείο Αθηνών Π.Θ. αντίστοιχα).

Από την εκτίμηση της ένορκης κατάθεσης του μάρτυρος των αιτούντων που εξετάσθηκε στο ακροατήριο αυτού του δικαστηρίου και περιέχεται στα ταυτάριθμα πρακτικά της προσκομιζόμενα και επικαλούμενα από τους διαδίκους έγγραφα και όσα αναπτύσσονται στις έγγραφες προτάσεις του αποδείχθηκαν τα εξής πραγματικά περιστατικά: Η καθής η αίτηση άσκησε ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου Αθηνών την από 14.3.2000 (αριθμ. εκθ. καταθέσεως 29956/2460/2000) αγωγή εναντίον των αιτούντων και των ομοδίκων τους δεύτερης, τρίτης, τετάρτου και πέμπτης των καθών η αίτηση η συζήτηση της οποίας προσδιορίστηκε για τις 17.11.2000 στο πινάκιο Γ1-35. Η παραπάνω αγωγή είναι φανερά αβάσιμη, καθόσον μεν αφορά την ακύρωση των αναφερομένων σ' αυτή πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης και συγκεκριμένα των υπ' αριθμ. 878/1997 και 879/1997 εκθέσεων αναγκαστικής κατασχέσεως του δικαστικού επιμελητού στο πρωτοδικείο Αθηνών Ν.Ν. είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη, γιατί οι επικαλούμενες σ' αυτή ακυρότητες ως προς την εσφαλμένη περιγραφή του υπάρχοντος στο πρώτο οικόπεδο οικοδομήματος (στην υπ' αριθμ. 878/1997 έκθεση κατάσχεσης), έπρεπε σύμφωνα με το άρθρο 934 παρ. 1 εδ. β ΚΠολΔ να είχαν προβληθεί μέχρι την έναρξη της τελευταίας πράξης, δηλαδή μέχρι την σύνταξη της έκθεσης του πλειστηριασμού και κατακύρωσης στις 19.11.1997 στο αρμόδιο μονομελές πρωτο-

δικείο Αθηνών, καθόσον δε αφορά την υπ' αριθμ. 19299/1997 έκθεση αναγκαστικού πλειστηριασμού του συμβολαιογράφου Αθηνών Β.Α. και την υπ' αριθμ. 19.606/1998 περίληψη κατακυρωτικής εκθέσεως του αυτού ως άνω συμβολαιογράφου, δεδομένου ότι αυτή μεταγράφηκε στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Κερατέας στον τόμο 399 και αριθμό 351 στις 23.1.1998, (βλ. προσκ. από 17.3.1999 πιστοποιητικό του υποθηκοφυλακείου Κερατέας) είναι επίσης σύμφωνα με τα εκτεθέντα στη μείζονα σκέψη της παρούσας απορριπτέα ως απαράδεκτη, ως εκπροθέσμως ασκηθείσα ενώπιον αναρμοδίου δικαιοσημάτου, εφόσον η τυχόν ανακοπή και όχι αγωγή ενώπιον του αρμοδίου μονομελούς πρωτοδικείου Αθηνών έπρεπε να είχε ασκηθεί μέσα σε προθεσμία ενενήντα ημερών από τότε που μεταγράφηκε η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης (δηλ. στις 23.4.1998). Πρέπει εδώ να αναφερθεί ότι η διάταξη του άρθρου 1020 ΚΠολΔ στην οποία στηρίζει η ενάγουσα την αγωγή της δεν έχει εν προκειμένω εφαρμογή, δεδομένου ότι σύμφωνα με τα εκτεθέντα στη μείζονα σκέψη της παρούσας, αυτή αναφέρεται στην αγωγή του τρίτου και όχι του οφειλέτου καθού η εκτέλεση για τη διεκδίκηση του πράγματος που πλειστηριάσθηκε. Τέλος καθόσον αφορά την επικαλούμενη στην αγωγή ακυρότητα των υπ' αριθμ. 12574 και 12575/6.4.1999 συμβολαίων της συμβολαιογράφου Β.Π. δυνάμει των οποίων οι δύο πρώτοι εναγόμενοι (αιτούντες) μεταβίβασαν λόγω πωλήσεως στους τρίτη και τέταρτη και στους πέμπτο και έκτη από τους καθών αντίστοιχα, τις περιγραφόμενες στην αγωγή δύο κάθετες ιδιοκτησίες που συστήθηκαν με την υπ' αριθμ. 1092/1999 πράξη του συμβολαιογράφου Σ.Π., για το λόγο ότι ήταν άκυρος ο τίτλος ιδιοκτησίας των δικαιοπαρόχων τους, δηλαδή η περίληψη κατακυρωτικής έκθεσης, η αγωγή είναι φανερά αβάσιμη, δεδομένου ότι εφόσον αυτός (ο τίτλος) δεν είχε προσβληθεί εντός της νόμιμης προθεσμίας ήταν έγκυρος και εξ ουδεμιάς ακυρότητας έπασχε. Εξάλλου η προκειμένη αγωγή και ως διεκδικητική αγωγή, στηρίζομενη στη διάταξη του άρθρου 1094 ΑΚ είναι απορριπτέα ως φανερά αβάσιμη, δεδομένου ότι μετά τη μεταγραφή της κατακυρωτικής έκθεσης, η ενάγουσα (πρώτη των καθών) έπαυσε να είναι κυρία του πλειστηριασθέντος ακινήτου της, η κυριότητα του οποίου (ακινήτου μετά των επ' αυτού οικοδομημάτων) περιήλθε από της μεταγραφής στις 23.1.1998 της περίληψης της κατακυρωτικής έκθεσης νομίμως στους αιτούντες, οι οποίοι μετά τη βιαία αποβολή αυτής (ενάγουσας) στις 15.7.1999 απέκτησαν και τη νομή όλου του ακινήτου. Πρέπει συνεπώς να γίνει δεκτή η αίτηση ως και ουσιαστικά βάσιμη, όπως ορίζεται ειδικότερα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δικάζει ερήμην της πρώτης και του έκτου των καθών η αίτηση.

Δέχεται την αίτηση

Διατάσσει τη διαγραφή από τα βιβλία διεκδικήσεων του Υποθηκοφυλακείου Κερατέας της από 14.3.2000 (αριθμ. εκθ. καταθέσεως 29956/2460/2000) διεκδικητικής αγωγής ακινήτου που είχε ασκήσει ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου Αθηνών η πρώτη των καθών η αίτηση εναντίον των αιτούντων και των ομοδίκων τους δεύτερης, τρίτης, τέταρτου και πέμπτης των καθών, η οποία είχε εγγραφεί στις 12.4.2000 στον τόμο Ω με αριθμό 98.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε και δημοσιεύθηκε σε έκτακτη δημόσια στο αρχοντή-ριό του συνεδρίαση στην Αθήνα στις ...

Σημ.: Δεν είναι καθόλου ασυνήθιστο φαινόμενο η άσκηση φανερά αβάσιμων εμπράγματων αγωγών, με απότερο σκοπό τη de facto δέσμευση του ακινήτου που πρακτικά συνεπάγεται η εγγραφή στα βιβλία διεκδικήσεων. Στην απορροπή αυτής της τακτικής αποβλέπει το άρθρο 220 ΚΠολΔ. Αντί άλλου σχολιασμού της αποφάσεως δημοσιεύεται η γνωμοδότηση που τέθηκε υπόψη του δικαστηρίου.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ¹

1. Τέθηκαν υπόψη μου τα ακόλουθα έγγραφα:

- α. Η διεκδικητική αγωγή της Γ. συζ. Κ.Φ. ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου Αθηνών με αρ. καταθ. 2460/2000.
- β. Η έκθεση αναγκαστικής κατασχέσεως 878/1997 του δικαστικού επιμελητή Αθηνών N.N.
- γ. Η έκθεση αναγκαστικού πλειστηριασμού και κατακυρώσεως 19299 της 19.11.1997 του συμβολαιογράφου Αθηνών B.A.
- δ. Η περιληψη της εκθέσεως κατακυρώσεως 19.606/1998 του ίδιου συμβολαιογράφου.
- ε. Το πιστοποιητικό 449/1998 του Υποθηκοφυλακείου Κερατέας περί μεταγραφής της ανωτέρω περιλήψεως στις 23.1.1999.
- στ. Η έκθεση επιδόσεως 6290/10.5.1999 του δικαστικού επιμελητή Αθηνών Ι.Π. (κοινοποίηση στην καθής-οφειλέτρια της περιλήψεως κατακυρωτικής εκθέσεως).

1. Η διαγραφή της αγωγής έχει ήδη πραγματοποιηθεί σε εκτέλεση της σχολιαζόμενης αποφάσεως, έχει δηλαδή περατωθεί η υπόθεση, πράγμα που επιτρέπει τη δημοσίευση της γνωμοδοτήσεως.

ζ. Η έκθεση αποβολής και εγκαταστάσεως 594/15.7.1999 της δικαστικής επιμελήτριας Αθηνών Α.Χ.

η. Η έκθεση επιδόσεως 6380/16.7.1999 του δικαστικού επιμελητή Ι.Π. (κοινοποίηση στην καθής - οφειλέτρια της εκθέσεως αποβολής και εγκαταστάσεως).

θ. Η πράξη συστάσεως κάθετων ιδιοκτησιών 1092/18.3.1999 του συμβολαιογράφου Κρατικής Σ.Π.

ι. Το πιστοποιητικό 937/1999 του Υποθηκοφυλακείου Κερατέας περί μεταγραφής στις 22.3.1999 της πράξεως κάθετων ιδιοκτησιών.

ια. Το τοπογραφικό διάγραμμα από 26.2.1998 του πολιτικού μηχανικού και τοπογράφου Μ.Π.

2. Περιστατικά

Σε εκτέλεση διαταγής πληρωμής του μονομελούς πρωτοδικείου Αθηνών κατά της Γ. συζ. Κ.Φ. (οφειλέτριας - καθής) και με βάση την έκθεση αναγκαστικής κατασχέσεως 878/97 (παραπάνω 1β) διενεργήθηκε στις 19.11.97 πλειστηριασμός ενός από τα δύο κατεσχημένα με την έκθεση αυτή ακίνητα και υπερθεματιστές ανεδείχθησαν ο Σ.Ζ. και ο Χ.Γ., οι οποίοι μετέγραψαν (σχετ. ε) στις 23.1.99 τη σχετική περίληψη κατακυρωτικής εκθέσεως (βλ. 1δ) και προέβησαν την 15.7.1999 σε βίαιη αποβολή της οφειλέτριας - καθής και σε εγκατάστασή τους (βλ. 1ζ).

Το ακίνητο που πλειστηριάστηκε ήταν ένα οικόπεδο (τμήμα του κληροτεμάχιου 672) στο οικοδομικό τετράγωνο 807 της «Παραλίας» του Δήμου Κ.Α. μετά των συστατικών αυτού (κτισμάτων).

Το ακίνητο αυτό περιγράφηκε ορθά και προσδιορίστηκε με απόλυτη ακρίβεια στην έκθεση κατασχέσεως κατά τη θέση, την έκταση και τα δριά του. Εσφαλμένα έγινε η περιγραφή και ο προσδιορισμός ενός από τα τρία συστατικά του ακινήτου (κτίσματα).

Οι υπερθεματιστές μετά τη μεταγραφή του τίτλου (περίληψη κατακυρωτικής εκθέσεως) συνέστησαν στο ακίνητο αυτό κάθετες ιδιοκτησίες (βλ. 1θ) με ορθή περιγραφή πλέον και εκείνου του κτίσματος που προσδιορίζονταν λαθεμένα στην έκθεση κατασχέσεως.

Η οφειλέτρια-καθής άσκησε αγωγή (βλ. 1α), που κοινοποιήθηκε στους υπερθεματιστές την 21.3.2000, στηριγμένη στο άρθρο 1020 ΚΠολΔ και την ενέγραψε στα βιβλία του αρμόδιου Υποθηκοφυλακείου.

3. Ερώτημα

Με βάση αυτά τα περιστατικά και τα αναφερόμενα έγγραφα οι υπερθεματιστές ζήτησαν τη γραπτή γνώμη μου, αν η αγωγή της οφειλέτριας-καθής παρίσταται ως «φανερά αβάσιμη» και διαγραπτέα κατά το άρθρο 220.2 ΚΠολΔ.

4. Απάντηση

4.1. Μοναδική προϋπόθεση της παραγράφου 2 εδ. α' του άρθρου 220 ΚΠολΔ για να διαταχθεί η διαγραφή αγωγών ή ανακοπών από τα βιβλία διεκδικήσεων είναι να κριθούν αυτές ως «φανερά αβάσιμες», νομικά ή ουσιαστικά. Ερμηνευτικά γίνεται δεκτό από θεωρία και νομολογία, ότι πολύ περισσότερο (με το επιχείρημα a majore ad minus ή με αναλογία) επιβάλλεται η διαγραφή, αν η αγωγή ή ανακοπή είναι φανερά απαράδεκτη².

«Φανερά» αβάσιμη ή απαράδεκτη θεωρείται η αγωγή ή ανακοπή, όταν τούτο είναι «αυταπόδεικτο»³, δηλαδή τόσο φανερό από μόνο του, ώστε να μην απαιτείται η διεξαγωγή αποδείξεως⁴, κάτι που συμβαίνει ιδίως όταν το απαράδεκτο ή και το νομικώς αβάσιμο (κάποτε μάλιστα και η ουσιαστική αβασιμότητα) προκύπτουν από το ίδιο το περιεχόμενο της αγωγής ή ανακοπής⁵.

Στην περίπτωση που ενδιαφέρει εδώ προκύπτει από το ίδιο το περιεχόμενο της αγωγής (βλ.1α) ότι δεν την ασκεί διάδικος επικαλούμενος την (απαραίτητη για το άρθρο 1020 ΚΠολΔ) ιδιότητα τρίτου, την οποία βέβαια προδήλωσ δεν έχει (ούτε καν επικαλείται) η ενάγουσα, αφού είναι η καθής η εκτέλεση οφειλέτρια, που μάλιστα ρητά επικαλείται την παράλειψή της να ασκήσει διαρκούσης της εκτελέσεως την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ ως (δήθεν) εξήγηση της αιτίας για την οποία καταφεύγει στην αγωγή του άρθρου 1020 ΚΠολΔ. Όμως η αγωγή του άρθρου 1020 ΚΠολΔ δεν υποκαθιστά (μετά την εγκατάσταση του υπερθεματιστή) την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ (που ασκείται από τον καθού ή από δανειστή εκείνου), αλλά την ανακοπή του άρθρου 936 ΚΠολΔ, δηλ. του τρίτου κυρίου⁶.

2. Βλ. ΑΠ 1406/98 ΕλΔ 1999, 84. ΜονΠρΝαυπλ 79/1983 Δ 15, 215. *E. Καλύβα*, Δ 4 σελ. 126. *Κ. Μπέη*, ΠολΔ 220 σελ. 988 και τον ίδιο, Συμβολές στην ερμηνεία του αστικού δικονομικού δικαίου τ. Α σελ. 199.

3. ΕφΑΘ 8122/1981 ΑρχΝ ΛΒ (1981) σελ. 576 β ημίστηλο.

4. *Κ. Μπέης*, Η διαλεκτική του δικονομικού δικαίου τ. ΙΙΙ 1999 σελ. 214 = Δ 30 σελ. 753.

5. Βλ. ΑΠ 1406/1998 ΕλΔ 40 (1999) σελ.84 α ημίστηλο.

6. Βλ. ΕιρΑΘ 3254/78 Αρμ ΛΔ (1980) σελ. 56: «οσάκις όμως η εκτέλεσις έχει ήδη περατωθή ... ο τρίτος δεν δύναται να ασκήσει την ανακοπή του άρθρου 936 ΚΠολΔ, δινύμενος να προστατευθή εφεξής εντός των ορίων του άρθρου 1020 ΚΠολΔ». Επίσης *Γ. Ράμμος*, Εγχειρίδιον αστικού δικονομικού δικαίου τ. Γ 1982 παρ. 513 σελ. 1723: «η ανακοπή τρίτου ... χωρεί μετά την διεξαγωγήν του πλειστηριασμού και την επέλευσιν των συνεπειών αυτού, λαμβάνουσα την μορφήν διεκδικητικής αγωγής ... κατά τους ορισμούς του άρθρου 1020 ΚΠολΔ». Και *Σ. Σταματόπουλος*, Η δικαστική προστασία του τρίτου στην αναγκαστική εκτέλεση κατά την ΚΠολΔ 936, 1994 σελ. 193: «Η δικαστική προστασία που παρέχουν οι ρυθμίσεις των άρθρων 936 και 1020 ΚΠολΔ θα πρέπει να είναι συνεχόμενη. Εκεί που τελειώνει η μια θα πρέπει να αρχίζει η άλλη».

Το προδήλως απαράδεκτο (έλλειψη ενεργητικής νομιμοποιήσεως) προκύπτει λοιπόν ξεκάθαρα και αναμφίβολα από το ίδιο το κείμενο της αγωγής, αφού ασκείται από την καθής - οφειλέτρια, ενώ αυτήν «δικαιούται, δηλαδή νομιμοποιείται να ασκήσῃ (ως και αυτός ούτος ο όρος δηλού) τρίτος, δηλαδή πρόσωπον εκτός ... του καθού η εκτέλεσις⁷».

«Αυταπόδεικτα» όμως με τον ίδιο τρόπο, από το περιεχόμενο δηλαδή της αγωγής, προκύπτει και το νομικά αβάσιμο αυτής. Συγκεκριμένα, κατά το πραγματικό των εφαρμοστέων κανόνων δικαίου (ΚΠολΔ 936 και 1020), προϋπόθεση για να επέλθουν οι έννομες συνέπειές τους, την οποία πρέπει να μνημονεύει το δικόγραφο για να είναι νόμιμο (νομικά βάσιμο) είναι η προσβολή δια της αναγκαστικής εκτελέσεως ενός δικαιώματος του τρίτου, το οποίο αυτός δικαιούται να αντιτάξει κατά του καθού η εκτέλεση⁸. Πουθενά όμως στην κρίσιμη αγωγή δεν γίνεται κάτι τέτοιο και ούτε θα μπορούσε λογικά να γίνει (πώς θα μπορούσε να επικαλεστεί η ενάγουσα ένα δικαίωμά της αντιτασσόμενο κατά του εαυτού της, ως καθής η εκτέλεση;). Αντ' αυτού γίνεται παντού στην αγωγή παράθεση ισχυρισμών και γεγονότων που συνιστούν προϋποθέσεις προβλεπόμενες στο πραγματικό άλλου, άσχετου, κανόνα δικαίου, δηλαδή του άρθρου 933 ΚΠολΔ.

Ακόμη και αν είχε ασκηθεί όμως παραδεκτά ή και αν ήταν βάσιμη νομικά η αγωγή, θα ήταν και πάλι διαγραπτέα κατά το άρθρο 220 ΚΠολΔ λόγω της προφανούς ουσιαστικής της αβασιμότητας, που προκύπτει (και αυτή) από το ίδιο το δικόγραφό της, δίχως ανάγκη διεξαγωγής αποδείξεων. Και τούτο, γιατί η ενάγουσα δεν είναι (όπως εσφαλμένα υπολαμβάνει) κυρία του κτίσματος από το οποίο αποβλήθηκε, η δε προφανής έλλειψη ιδίας κυριότητας ανάγεται πρωτίστως σε ρύθμιση του ουσιαστικού δικαίου και εξ αντανακλάσεως του δικονομικού, με τον τρόπο που εξηγείται ευθύς αμέσως στην επόμενη παράγραφο.

4.2. Αποδίδοντας την αρχή του Ρωμαϊκού Δικαίου *superficies solo cedit* («τα επικείμενα είναι τοις υποκειμένοις»)⁹ και σε απόλυτο εναρμονισμό με τον ανα-

7. Γ. Ράμμος, Εγχειρίδιον αστικού δικονομικού δικαίου τ. Γ 1982 σελ. 1720. Επίσης Σ. Σταματόπουλος, π. σελ. 316: «νομιμοποιείται να ασκήσει ... εκείνο το πρόσωπο που δεν αναφέρεται στον εκτελεστό τίτλο ως οφειλέτης ούτε ταυτίζεται νομικά με αυτόν και, επιπλέον, εναντιώνεται ... ισχυριζόμενος προσβολή δικαιώματός του πάνω στο αντικείμενο της εκτέλεσης αντιτάξιμο στον καθού».

8. Βλ. Γ. Ράμμο, π. σελ. 1722: «Ο κατά τα άνω θεωρούμενος τρίτος νομιμοποιείται ... εφ' όσον ... δια της αναγκαστικής εκτελέσεως ... προσβάλλεται δικαίωμα αυτού ... το οποίον δικαιούται να αντιτάξη κατά του καθού η εκτέλεσις».

9. Βλ. Κ. Βαβούσκο, Εγχειρίδιον εμπραγμάτου δικαίου 4η έκδ. 1972 σελ. 147 και Απ. Γεωργιάδη, Εμπράγματο δίκαιο τ. I 1991 σελ. 103 και 511.

γκαστικού δικαίου κανόνα του άρθρου 953 ΑΚ (ότι το συστατικό μέρος σύνθετου πράγματος δεν μπορεί να είναι αντικείμενο χωριστής κυριότητας) ο σύγχρονος νομοθέτης με σειρά διατάξεων (βλ. ΑΚ 954.1, 1001, 1057 κλπ.) δρισε ότι τα πράγματα που έχουν συνδεθεί σταθερά με το έδαφος, ιδίως τα οικοδομήματα, ως συστατικά του ακινήτου, ακολουθούν τη νομική τύχη αυτού¹⁰.

Ανάγλυφα αποτυπώνεται αυτή η αρχή του ουσιαστικού δικαίου (εντελώς ενδεικτικά) στο άρθρο 3 ν.δ. 797/1991, σύμφωνα με το οποίο η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου εκτείνεται αυτοδικαίως και στα συστατικά του (κτίσματα, φυτά), ασχέτως αν αυτά έχουν περιληφθεί ή όχι στην πράξη που το απαλλοτριώνει¹¹.

Η ρυθμιση αυτή του ουσιαστικού δικαίου αναφορικά με την τύχη των συστατικών είχε ως απόδροια, στο δικονομικό δίκαιο πλέον, την διπλή παραδοχή ότι:

α. Η κατάσχεση ορισμένου ακινήτου «περιλαμβάνει πάντοτε και τα συστατικά του, ακόμη και όταν ουδέ καν μνημονεύονται ταύτα εις την έκθεσιν κατασχέσεως»¹² (πολύ περισσότερο άρα όταν μνημονεύονται έστω και ανακριβώς) και

β. Αυτοτελής διεκδίκηση συστατικού δεν είναι επιτρεπτή¹³.

Καθεμία από αυτές τις ακλόνητες παραδοχές καταδεικνύει την προφανή ουσιαστική αβασιμότητα της κρίσιμης αγωγής: «Κλειδί» για την κατανόηση του προβλήματος και άρα λυδία λίθο για την επίλυσή του συνιστά η αναμφίβολη διαπίστωση (προκύπτει, από το ίδιο το περιεχόμενο της αγωγής), ότι πάντως του εδάφους, ως ακινήτου¹⁴, δηλαδή του οικοπέδου (που συνιστά εδώ το κύριο μέρος του σύνθετου πράγματος) έγινε απολύτως ακριβής περιγραφή και σωστός προσδιορισμός κατά θέση, δρια και έκταση. Συνεπώς, πρώτον το κρίσιμο οικοδόμημα που μνημονεύτηκε ανακριβώς (αλλά και αν ακόμη καθόλου δεν μνημονεύόταν, κατά τα αναφερόμενα), ακολουθώντας ως συστατικό του εδάφους τη νομική τύχη του οικοπέδου, ως κυρίου μέρους του σύνθετου πράγματος (του ακινήτου), περιήλθε και αυτό στην κυριότητα των υπερθεματιστών μη μπορώντας να είναι (να παραμείνει) αντικείμενο χωριστής κυριότητας της ενάγουσας, όπως ακριβώς θα μεταβιβαζό-

10. ΠρΣύρου 276/64 ΝοΒ 13, 848. ΠρΗρακλ 310/62 ΝοΒ 10, 1066, ΠρΑθ 5375/60 ΝοΒ 9, 44. *K. Βαβούσκος*, π. σελ. 23. *Απ. Γεωργιάδης*, π. σελ. 104.

11. ΕφΘρ 15/1974 ΑρχΝ 25, 738. ΠρΤρικ 114/68 Αρμ 22, 554, *Απ. Γεωργιάδης*, π. σελ. 106.

12. *I. Μπρίνιας*, Αναγκαστική εκτέλεσις 2η έκδ. παρ. 500 IV α σελ. 1543. Βλ. και ΚΠολΔ 992.2. Επίσης *Απ. Γεωργιάδη*, π. σελ. 106 αριθ. 24 και ΑΠ 604/1981 ΕΕΝ 49, 383.

13. *Απ. Γεωργιάδης*, π. σελ. 106 αριθ. 22. ΕφΠατρ 204/1953 ΝοΒ 1, 546.

14. Ότι «ακίνητο» είναι το έδαφος, και μόνο επειδή είναι συστατικά του γίνονται επίσης μέρη του ακινήτου τα οικοδομήματα, κλπ., ορίζεται ωριτά στα άρθρα 948 και 954 ΑΚ.

ταν κατά τα εκτεθέντα (άρθρο 3 ν. 797/91) η κυριότητα της οικοδομής αν γινόταν αναγκαστική απαλλοτρίωση του ακινήτου (οικοπέδου) δίχως περιγραφή ή με ανακριβή περιγραφή της. Και, συνακόλουθα, δεύτερον δεν είναι επιτρεπτή (ως συστατικού) η αυτοτελής διεκδίκηση μόνο του οικοδομήματος, όπως ουσιαστικά επιχειρείται με την κρίσιμη αγωγή. (Αφού του οικοπέδου η περιγραφή υπήρξε άψογη και άρα η μετάσταση της κυριότητας αυτού δεν μπορεί να βληθεί, ενόψει και της παρατηρήσεως που ακολουθεί αμέσως στη συνέχεια).

Σημειωτέον, ότι οι όποιες δυνατότητες δίδονταν στην καθής λόγω της εσφαλμένης περιγραφής του οικοδομήματος, υποκείμενες σε αποκλειστικές προθεσμίες, είχαν αφενός ως έσχατο χρονικό όριο την πάροδο ενενήντα ημερών από τη μεταγραφή της περιλήψεως της κατακυρωτικής εκθέσεως κατά το άρθρο 934 ΚΠολΔ και αφετέρου ως μοναδικό τρόπο προβολής την ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ. Από το ίδιο το δικόγραφο της κρίσιμης αγωγής όμως, άρα «αυταπόδεικτα», προκύπτει τόσο ότι η προθεσμία προ πολλού εξέπνευσε, αφού η μεταγραφή έγινε στις 23.1.98 (βλ. σελ. στίχος 7 εκ των κάτω της αγωγής) ενώ η αγωγή κατατέθηκε στις 16.3.2000, όσο και ότι η ενάγουσα παρέλειψη παντελώς την άσκηση της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ (σελ. 13 στίχοι 7-9 της αγωγής).

5. Συμπέρασμα

5.1. Η κρίσιμη αγωγή ασκείται όχι απλώς «φανερά», αλλά εξώφθαλμα απαραδέκτως, αφού η ενάγουσα μην έχοντας την ιδιότητα τρίτου, αλλά της οφειλέτριας - καθής η εκτέλεση (κάτι που προκύπτει αυταπόδεικτα από το ίδιο το περιεχόμενο της αγωγής) δεν νομιμοποιείται ενεργητικά για την άσκηση της αγωγής του άρθρου 1020 ΚΠολΔ.

5.2. Καταφανές είναι εξάλλου και το νομικά αβάσιμο της αγωγής, αφού (επίσης από το κείμενό της προκύπτει ότι αυτή θεμελιώνεται σε περιστατικά που υπάγονται στο πραγματικό (τις προϋποθέσεις) άλλου, άσχετου, κανόνα δικαίου (του άρθρου 933 ΚΠολΔ) και όχι της κρίσιμης διατάξεως (1020 ΚΠολΔ) στις προϋποθέσεις της οποίας ουδεμία αναφορά γίνεται στην αγωγή.

5.3. Τέλος, ολοφάνερη είναι (προκύπτοντας από το ίδιο το δικόγραφο) και η ουσιαστική αβασιμότητα της αγωγής, αφού η ενάγουσα δεν (μπορεί να) είναι κυρία του κρίσιμου οικοδομήματος, που ως συστατικό του οικοπέδου σύμφωνα με την αναγκαστικού δικαίου αρχή (τα επικείμενα είνει τοις υποκειμένοις) ακολούθησε τη νομική τύχη εκείνου, περιήλθε δηλαδή στην κυριότητα των υπερθεματιστών μαζί με το οικόπεδο, που αναντίρρητα (όπως προκύπτει από την ίδια την αγωγή) περιγράφηκε ακριβώς και σωστά κατά θέση, δρια και έκταση στην κατασχετήρια έκθεση, στην έκθεση κατακυρώσεως και στην νομίμως μεταγραφείσα περίληψή της.

5.4. Εν κατακλείδι, η περίπτωση που εξετάζεται εδώ συνιστά χαρακτηριστικό, σχεδόν «σχολικό», παράδειγμα διαγραπτέας αγωγής κατά το άρθρο 220 ΚΠολΔ. Η πασιφανώς διάτρητη κρίσιμη αγωγή, δεν μπορεί να εξηγηθεί αλλιώς, παρά ως αποσκοπούσα σε εξυπηρέτηση «αλλότριου» σκοπού, στην αποτροπή του οποίου ακριβώς ο νομοθέτης απέβλεψε με τη δυνατότητα διαγραφής κατά το άρθρο 220 ΚΠολΔ, για την «αποδέσμευση των ακινήτων από εκβιαστικές εγγραφές διεκδικήσεων¹⁵».

Κομοτηνή 5.5.2000, ο γνωμοδοτών

**Κωνσταντίνος Δ. Παναγόπουλος
Επίκουρος Καθηγητής Νομικής ΔΠΘ**

**AK 58 και 80, v. 145/1914 άρθρο 1
Ζητήματα ονοματοδοσίας στο διαδίκτυο**

Η συντομογραφία επωνυμίας νομικού προσώπου, η οποία συντίθεται από τα αρχικά των λέξεων που την απαρτίζουν, προστατεύεται από το συνδυασμό των άρθρων AK 58 και 60 και 1 του ν. 145/1914. Δεν επιτρέπεται τρίτος να χρησιμοποιεί αυτή τη συντομογραφία ως ηλεκτρονική του διεύθυνση, με την προσθήκη του διακριτικού «gr», που σημαίνει ελληνική αγορά στο διαδίκτυο.

**Μονημεταλλασιθ 496/2000
(Δικαστής: Μαρία Μουλιανιτάκη)**

Σύμφωνα με το άρθρο 58 ΑΚ, «αν σ' αυτόν που δικαιούται να φέρει ένα όνομα-αμφισβητείται από άλλον το δικαίωμα αυτό ή αν κάποιος χρησιμοποιεί παράνομα ορισμένο όνομα, ο δικαιούχος ή εκείνος που βλάπτεται, μπορεί να ζητήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον...». Κατ' ανάλογη εφαρμογή της ΑΚ 58, απολαύει τη προστασίας του ονόματος και η επωνυμία νομικών προσώπων. Έτσι προστατεύεται και η κατ' άρθρο 80 επωνυμία σωματείου (Γεωργιάδης-Σταθόπουλος: Αστικός Κώδικας έκδ. 1978 άρθρο 58 αρ. 17). Περαιτέρω κατ' άρθρο 1 ν. 146/1914 περί αθέμιτου ανταγωνισμού, «απαγορεύεται κατά τας εμπορικάς βιομηχανικάς ή γεωργικάς συναλλαγάς πάσα προς τον σκοπόν ανταγωνισμού

15. H. Ηλιακόπουλος, Δ 15 σελ. 216.